IV

(Актове, приети преди 1 декември 2009 г. по силата на Договора за ЕО, Договора за ЕС и Договора за Евратом)

ПРЕПОРЪКА НА КОМИСИЯТА

от 9 октомври 2009 година

за мобилизиране на информационните и комуникационни технологии за улесняване на прехода към енергийно ефективна икономика с ниска въглеродна интензивност

(2013/105/ЕО)

КОМИСИЯТА НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ ОБЩНОСТИ,

като взе предвид Договора за създаване на Европейската общност, и по-специално член 211 от него,

като има предвид, че:

(1) През април 2006 г. Европейският парламент и Съветът приеха Директива за ефективността при крайното потребление на енергия и осъществяване на енергийни услуги ([1]), установяваща рамка за мерките по отношение на потенциала за пестене на енергия в секторите на крайно потребление, които не са обхванати от схемата за търговия с емисии (СТЕ).

(2) Националните планове за действие в областта на енергийната ефективност (НПДЕЕ), изисквани от Директива 2006/32/ЕО, играят важна роля при планирането и отчета на изпълнението на националните мерки в областта на енергийната ефективност с изключение на СТЕ. В първите НПДЕЕ на множество държави-членки на ЕС са включени планове за използване на потенциала на ИКТ. ([2])

(3) През октомври 2006 г. Комисията прие съобщението „*План за действие за енергийна ефективност: реализиране на потенциала*“ ([3]), в което се подчертава нуждата от радикална промяна на моделите на поведение на нашето общество, така че да използваме по-малко енергия, но въпреки това да запазим качеството на живота си.

(4) Впоследствие, през март 2007 г., Европейският съвет потвърди целта да бъдат спестени 20 % от потреблението на енергия в ЕС спрямо прогнозните разчети за 2020 г. и прие цел за намаляване с 20 % на емисиите на парникови газове до 2020 г. Европейският съвет призова също да бъде разработена устойчива политика по отношение на климата и енергетиката, признавайки връзката между потреблението на енергия и емисиите на въглероден двуокис. Очаква се оползотворяването на потенциала за намаляване на потреблението на енергия в ЕС с 20 % да доведе до значителни икономии на разходи и до ползи за околната среда.

(5) През януари 2008 г. Комисията прие съобщение, озаглавено „*20 плюс 20 до 2020 г.: Възможностите на Европа в контекста на изменението на климата*“, в което се предлага широкообхватен пакет от конкретни мерки, демонстриращи, че договорените цели по отношение на промяната в климата са технологично и икономически постижими и предоставят уникални възможности за бизнес на хиляди европейски предприятия. ([4]) Предложенията бяха одобрени от Европейския съвет ([5]) и Европейския парламент през декември 2008 г.

(6) През май 2008 г. Комисията прие съобщението „*Подобряване на енергийната ефективност чрез информационните и комуникационните технологии*“ ([6]), в което тя признава потенциала на информационните и комуникационните технологии (ИКТ) да предоставят икономически ефективни средства за подобряване на енергийната ефективност навсякъде в промишлеността и в гражданското общество като цяло.

(7) През юли 2008 г. Комисията прие съобщение „*Относно план за действие за устойчиво потребление и производство и за устойчива промишлена политика*“ ([7]) (SCP/SIP), съдържащо предложения за подобряване на екологичните характеристики на продуктите в рамките на техния жизнен цикъл и за повишаване на търсенето на по-устойчиви продукти, като същевременно се насърчи промишлеността в ЕС да се възползва от възможностите за иновации.

(8) В подкрепа на плана за действие SCP/SIP и въз основа на свързания с него мандат от съобщението „*Интегрираната продуктова политика на основата на концепцията за екологичния жизнен цикъл*“ ([8]) Комисията разработва чрез своя Съвместен изследователски център наръчник ([9]) с насоки за даване на количествено изражение и за анализ на въздействието на жизнения цикъл на продукти и процеси, в това число на емисиите на въглероден двуокис и на енергийната ефективност.

([1]) ОВ L 114, 27.4.2006 г., стр. 64.

([2]) Както се посочва в обобщението на съвкупната оценка на всички 27 Национални плана за действие в областта на енергийната ефективност „Да пестим заедно енергия“, SEC(2009)889 окончателен, изисквано съгласно Директива 2006/32/ЕО.

([3]) COM (2006) 545.

([4]) COM (2008) 30.

([5]) Заключения на Европейския съвет 11 и 12, декември 2008 г. — Заключения на президентството, 17271/1/08 REV 1, 13 февруари 2009 г.

([6]) COM (2008) 241.

([7]) COM (2008) 397.

([8]) COM (2003) 302.

([9]) Наръчникът The International Reference Life Cycle Reference System (ILCD) и поддържащата го мрежа от данни: http://lct.jrc.ec.europa.eu/eplca/deliverables/international-reference-life-cycle-data-system-ilcd-handbook.

(9) През ноември 2008 г. Комисията прие Европейски план за икономическо възстановяване [1] за по-бързо връщане към икономически растеж, като изтъкна непосредствената нужда от инвестиции в енергийната ефективност и чистите технологии. За изпълнение на този план в съобщението „*Да инвестираме днес за бъдещето на Европа*“ [2] Комисията предложи пакет от мерки за насочване на финансови ресурси към енергетиката и към високоскоростните широколентови мрежи.

(10) Като част от Европейския план за икономическо възстановяване Комисията създаде публично-частни партньорства, целящи по-нататъшното развитие на зелените технологии и на интелигентните енергийни инфраструктури в областта на строителството, производството и транспорта — съответно инициативите за енергийноефективни сгради, за фабрики на бъдещето и за „зелени“ автомобили.

(11) През декември 2008 г. в рамките на инициативата за зелен транспорт Комисията прие План за действие за внедряване на интелигентни транспортни системи в Европа, придружен от предложение за директива, установяваща рамка за внедряване на интелигентните транспортни системи (ИТС) в областта на автомобилния транспорт и взаимодействието им с останалите видове транспорт. [3] Комисията предложи специални мерки за ускоряване на разработването на ИТС, целящи подобряването на енергийната ефективност на транспортните системи.

(12) На оборудването и услугите на основата на ИКТ се падат около 8 % от потреблението на електроенергия в ЕС, а делът им в емисиите на въглероден двуокис се оценява на 2 %. [4] Директива 2005/32/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 6 юли 2005 година за създаване на рамка за определяне на изискванията за екодизайн към енергоемките продукти [5] предлага правила, валидни в целия ЕС, за пласиране на енергоемки продукти на пазара, в това число и на продукти на ИКТ, отнасящи се до тяхната енергийна ефективност и до техните екологични характеристики през целия им жизнен цикъл. В директивата се отрежда роля и на доброволните инициативи на промишлеността.

(13) В своето съобщение „*Относно прилагане на възможностите на информационните и комуникационни технологии за улесняване на прехода към енергийно ефективна икономика с ниска въглеродна интензивност*“ [6], Комисията подчертава неизползвания потенциал за концентриране на усилията на сектора на ИКТ върху системни подобрения на неговите собствени процеси, в това число управлението на операциите, производството, предоставянето на услуги и веригата на доставките.

(14) Резултатите от публичната консултация [7], които бяха публикувани през септември 2009 г., потвърдиха, че различните предприятия прилагат понастоящем различни стратегии за подобряване на своите енергийни и екологични характеристики. Един координиран подход би могъл по-добре да разкрие възможностите, да съсредоточи инвестициите и да извлече икономически ползи за сектора като цяло, както и да допринесе за постигането на целите за енергийна ефективност.

(15) От изключително значение е секторът на ИКТ да си постави амбициозни цели за подобряване на енергийните и екологичните характеристики на своите процеси. Напредъкът в постигането на тези цели следва да е измерим и проверим. Целите следва да се актуализират при постъпването на по-надеждни базови данни. Секторът на ИКТ изрази интерес към създаването на форум за използването на ИКТ за постигане на енергийна ефективност (ICT4EE), който да работи за приемането и прилагането на рамка за измерването на енергийните и въглеродните показатели на сектора, да поставя цели и да провежда сравнителен анализ на постигнатия напредък.

(16) За целите на настоящата препоръка под сектор на ИКТ се разбира съвкупността от основаващи се на ИКТ промишлени производства, търговия и услуги, както е определено от Организацията за икономическо сътрудничество и развитие. [8]

(17) Според направени оценки подобренията в други сектори благодарение на ИКТ биха могли да доведат до спестяване на около 15 % от емисиите на въглероден двуокис до 2020 г. [9] В краткосрочна перспектива се считат за постижими благодарение на ИКТ значителни подобрения на енергийната ефективност в сградите и строителството, в транспортната логистика и в крайното потребление на енергия.

(18) Секторът на ИКТ може да предложи инструментите за симулация, моделиране, анализ, мониторинг и визуализиране, които се жизнено необходими за реализирането на цялостен подход към проектирането и експлоатацията на сгради, който отчита множеството фактори, влияещи на потреблението на енергия. Инвестициите обаче се спъват от липсата на общи за сектора, надеждни и прозрачни мерки за даване на количествено изражение и измерване на икономиите на енергия и разходи в определени периоди от време, които в идеалния случай биха дали основата за разработване на стратегии и инструменти за проектиране.

(19) Предприятията от сектора на транспорта и логистиката са силно зависими от използването на ИКТ за своето функциониране и за оптимизацията на цялостната си дейност, особено с оглед на изискванията към превоза и съхранението. Поради това те имат добри позиции за поемане на водеща роля в оптимизирането на енергийните и въглеродните показатели на своите услуги и предоставянето на съответната информация на клиентите.

---

[1] COM(2008) 800, Европейски план за икономическо възстановяване.
[2] COM (2009) 36.
[3] COM (2008) 886, План за действие за внедряване на интелигентни транспортни системи в Европа и COM(2008) 887, Предложение за директива: Рамка за внедряване на интелигентните транспортни системи в областта на автомобилния транспорт и взаимодействие с останалите видове транспорт.
[4] Bio Intelligence — „Въздействия на информационните и комуникационните технологии в областта на енергийната ефективност“.
[5] ОВ L 191, 22.7.2005 г., стр. 29.
[6] COM(2009) 111 окончателен.
[7] Публична консултация относно ролята на информационните и комуникационните технологии за изграждане на общество с ниски емисии на въглероден двуокис, 30 март — 14 юни 2009 г.
[8] Документ на ОИСР: Ръководство за измерване на информационното общество (Guide to Measuring the Information Society), преработено издание, юли 2009 г., www.oecd.org/sti/measuring-infoeconomy/guide.
[9] SMART 2020: Осигуряване на възможности за ниска въглеродна интензивност на икономиката в информационната епоха, доклад на Групата за климата от името на Инициативата за глобална електронна устойчивост (GeSI).

(20) В секторите на сградите и строителството и на транспорта и логистиката вече беше установена необходимост от сравними методики за измерване на енергийните характеристики и на емисиите на въглероден двуокис, като работата за постигане на тази цел вече е започнала. Общите методики следва да се използват за предоставяне на надеждни данни и като основа за разработване на инструменти на базата на ИКТ.

(21) Партньорствата между секторите биха могли да ускорят разработването и широкомащабното въвеждане на основаващи се на ИКТ решения за мониторинг, управление и измерване на потреблението на енергия и на емисиите на въглероден двуокис в енергоемки дейности, като по този начин спомагат за предоставяне на надеждна основа за решения с цел икономия на енергия и намаляване на емисиите.

(22) „Интелигентното“ измерване може да осигури информационни потоци в реално време и възможност за нови контури за контрол, като по този начин позволи подобро управление и контрол на потреблението на енергия и повлияе върху крайното потребление, особено когато отчитането се придружава от информиране на потребителите за стойността на сметката. Няколко държави-членки въведоха или обмислят въвеждането на правни задължения за внедряване на „интелигентно“ измерване. Чрез съгласувани действия на държавите-членки за определяне на минимални функционални спецификации на „интелигентните“ уреди за измерване следва да се избегнат техническите пречки и при необходимост да се осигури оперативна съвместимост, както и да се осигури възможност за въвеждането на иновативни приложения за управление на крайното потребление на енергия на базата на ИКТ.

(23) Интелигентното измерване и интелигентните мрежи са важни средства за постигане на максимални икономии на енергия в сгради, за широкото разпространение на електрически превозни средства и за ефективно енергоснабдяване и разпределение на енергията, както и за интегрирането на възобновяеми източници на енергия. Приложенията и услугите, възникващи в резултат на такива разработки, вероятно ще дадат тласък на развитието на нови сектори на икономическа активност, с участието на представители както на сектора на енергетиката, така и на сектора на ИКТ. Наред с пилотни схеми и други изследователски инициативи следва да се обсъдят и условията, способстващи възникването на нови пазари.

(24) За целите на настоящата препоръка под „дематериализация“ следва да се разбира намаляването на нуждата от физическо оборудване, необходимо за предоставянето на електронни услуги. Процесът на дематериализация е от особено значение за обществените поръчки на ИКТ. Това може да бъде постигнато чрез оптимизиране на използването на съществуващите физически ресурси и на конфигурирането на ИКТ системите, както и чрез осигуряване на гаранции, че съществуващите системи могат да бъдат разширявани или актуализирани без ограничения от договорен или технически характер.

(25) Както свидетелства споменатата в съображение 14 публична консултация, на всички нива на управление съществува готовност за ангажиране с дейности за подобряване на енергийната ефективност и за намаляване на емисиите на въглероден двуокис. Ролята на ИКТ за постигането на тези цели е също във фокуса на текущи инициативи на публични органи в цяла Европа. Необходимо е ефективно сътрудничество на национално, регионално и локално равнище между правителствата на държавите-членки, за да се гарантира съгласуваност, да се оползотворят положителните взаимодействия между тях и да се създаде орган на колективно знание на базата на споделяне на опит.

(26) Преценява се, че чрез по-широкото използване на приложения като обществени услуги и приложения онлайн, както и на авангардни технологии за съвместна работа би могло да се спестят поне 1 до 2 % от общото потребление на енергия през 2020 г. в световен мащаб. ([1]) От съществено значение за постигането на широкомащабни икономии от ЕС ще бъде наличието на широколентова инфраструктура, обхващаща цяла Европа.

(27) Никоя отделна организация или група от заинтересовани страни не може сама да действа ефективно. Съгласуваните действия на много организации както от публичния, така и от частния сектор, включително партньорствата на градско и регионално равнище, могат да проправят пътя за изменение на системата в цялото общество. Освен това Комисията желае да насърчи обмена на най-добри практики относно използването на основаващи се на ИКТ решения за подобряване на енергийната ефективност.

(28) За да се постигне действителен напредък е необходим ангажимент на национално, регионално и местно равнище. Ето защо лицата, определящи политическите насоки на национално, регионално и местно равнище в държавите-членки, трябва да потвърдят пълния си ангажимент за улесняване на своевременното изпълнение на мерките, изложени в настоящата препоръка.

ПРЕПОРЪЧВА секторът на информационните и комуникационните технологии,

за да ограничи растящия си дял в глобалните емисии на въглероден двуокис и да засили потенциала на информационните и комуникационните технологии (ИКТ) за поемане на централна и ключова роля в прехода към енергийно ефективна икономика с ниска въглеродна интензивност, да

(1) се ангажира последователно с процеса на декарбонизация, водещ до измеримо и проверимо намаляване на енергийната интензивност и на емисиите на въглероден двуокис на всички процеси, включени в производството, транспорта и продажбите на ИКТ оборудване и компоненти;

(2) се включи чрез своите секторни сдружения в предстоящите усилия по инициатива на Европейската комисия, целящи:

а) разработването на рамка за измерване на неговите енергийни и екологични характеристики, като се очаква секторът да предостави базата за сравнение в това отношение до 2010 г.,

б) приемането и прилагането на общи методики за тази цел до 2011 г.,

в) определянето до 2011 г. на цели за енергийната ефективност, които да надминат до 2015 г. целите на ЕС за 2020 г.,

г) публикуването на пътна карта в срок от три месеца след приемането на настоящата препоръка и на годишни доклади в последствие;

([1]) SMART 2020: Осигуряване на възможности за ниска въглеродна интензивност на икономиката в информационната епоха, доклад на Групата за климата от името на Инициативата за глобална електронна устойчивост (GeSI).

(3) си сътрудничи с Европейската комисия и с други подходящи публични органи и международни организации за разработването на рамка за одит и проверка, която да позволява оценка дали и как отделни предприятия ще постигнат целите за намаляване на енергоемкостта и емисиите на въглероден двуокис;

(4) намери, в тясно сътрудничество със сектора сгради/строителство, решения на базата на ИКТ за подобряване на енергийните и екологичните характеристики на нови и съществуващи сгради, както и практики за строителство и обновяване на сгради, които да доведат до съвместна пътна карта за широкото внедряване на такива решения;

(5) се заеме, в тясно сътрудничество със сектора сгради/строителство, с проблемите, спъващи по-широкото прилагане на инструменти за моделиране и симулация на базата на ИКТ и на други съответни приложения, улесняващи и подпомагащи съгласуването с действащите законодателни режими, които регулират характеристиките на сградите;

(6) открие, в тясно сътрудничество със сектора транспорт/логистика, решения на базата на ИКТ за подобряване на енергийните и екологичните характеристики на услугите на този сектор, което да доведе до съвместена пътна карта за широкото внедряване на такива решения, съгласуван с дейностите, провеждани по Плана за действие за ИКТ;

(7) изготви, в тясно сътрудничество със сектора транспорт/логистика, проект за системна рамка, предоставяща на всички потенциални потребители подробни и надеждни данни за потреблението на енергия и емисиите на въглероден двуокис на товарните и транспортните дейности и услуги.

ПРЕПОРЪЧВА ВСИЧКИ ДЪРЖАВИ-ЧЛЕНКИ,

за да осигурят пълна съвместимост на политиките на ИКТ с националните, местните и регионалните подходи за извършване на прехода към енергийно ефективна икономика с ниска въглеродна интензивност,

(8) чрез своите компетентни национални органи да:

а) се споразумеят най-късно до края на 2010 г. за обща минимална функционална спецификация за интелигентно измерване, която да се съсредоточи върху обезпечаването на потребителите с по-качествена информация за тяхното потребление на енергия, както и с по-добри възможности за неговото управление,

б) определят най-късно до края на 2012 г. съгласувана времева рамка за разгръщането на интелигентното измерване;

(9) да приемат и приложат практики за обществени поръчки, които използват пазарната сила на поръчките на публичния сектор за насърчаване на дематериализацията на продуктите и услугите на базата на ИКТ;

(10) да улеснят на всички нива на администрацията използването на съответни ИКТ инструменти с цел по-доброто разбиране на въздействията на различни политики и предотвратяването на отрицателни ефекти на преливане в следствие на тяхното взаимодействие;

(11) да насърчат използването на симулиране и моделиране на енергийни процеси в сферата на образованието и обучението на специалисти в критични сектори, по-специално на:

а) архитекти, строители и специалисти по инсталациите,

б) енергийни одитори;

в) специалисти по логистика и транспорт на продукти и превози,

г) обществени услуги, планиране и политически функции;

(12) чрез своите национални, регионални и местни органи да прилагат и при необходимост да доразвиват стратегии за въвеждането на надеждна високоскоростна широколентова инфраструктура за улесняване на следенето и управлението на потреблението, управлението и производството на енергия, в това число от възобновяеми източници, и за въвеждането на общи системи на нивото на Общността от рода на системите за интелигентно измерване, на интелигентните мрежи и интелигентните градове;

(13) в допълнение към техните задължения, предвидени в член 3.11 от Директива 2009/72/ЕО за вътрешния пазар на електроенергия [1] и приложение I.2 към нея, да ангажират всички съответни заинтересовани страни в широкомащабни пилотни и демонстрационни инициативи относно интелигентно измерване и интелигентни мрежи, за да се постигне консенсус относно условията за възникване на бъдещи иновации на базата на ИКТ;

(14) чрез своите национални, регионални и местни органи да използват отворени цифрови платформи, за да улеснят прилагането на един интегриран подход към градоустройственото планиране и доставките на публични услуги, и да подкрепят обмена на знания, каталози на най-добри практики и поддържането на лесно достъпни информационни хранилища;

(15) чрез своите национални, регионални и местни органи да предоставят възможности за творчески форми на сътрудничество и за решаването на проблеми на нивото на Общността чрез покани за представяне на идеи, съревнования и, когато това е възможно, чрез предоставяне на открит достъп до широк набор от публични цифрови ресурси и публични данни;

(16) чрез своите национални, регионални и местни органи да предоставят на всички части на своето общество предимствата, произтичащи от замяната на традиционни административни процеси с онлайн приложения и услуги, които осъществяват подобрения на енергийната ефективност.

[1] ОВ L 211, 14.8.2009 г., стр. 55.

ПРИКАНВА държавите-членки

да информират Комисията за действията, предприети в отговор на настоящата препоръка в срок от 12 месеца след нейното публикуване, и веднъж годишно след това.

Съставено в Брюксел на 9 октомври 2009 година.

За Комисията

Viviane REDING

Член на Комисията